

Regeringen utvärderar AP-fonderna

Efter tio år med nuvarande regelverk har buffertkapitalet bidragit positivt till pensionssystemets finansiering. Det är under en period när utvecklingen på de finansiella marknaderna varierat och risktagande inte har gett förväntad utdelning. Det framgår av utvärderingen av AP-fondernas verksamhet t.o.m. 2010 som regeringen i dag har överlämnat till riksdagen.

Buffertfonderna, dvs. Första-Fjärde och Sjätte AP-fonderna, har under perioden 2001-2010 haft en genomsnittlig avkastning på 4,8 procent per år, vilket överstiger inkomstindex som under motsvarande period haft en avkastning på i genomsnitt 3,2 procent per år. Under 2010 uppgick buffertfondernas avkastning till 10,2 procent.

Regeringens analyser visar vidare att Första-Fjärde AP-fonderna på olika sätt har dragit lärdom av den utmaning som tidvis oroliga marknader har inneburit. Det har medfört ökade skillnader i fondernas förvaltningsmodeller, men i mindre grad i fondernas portföljer. Ett ökat intresse för alternativa investeringar, i t.ex. fastigheter, kan också noteras.

Regeringen anser att de skillnader som uppstår mellan fonderna i grunden är positiva, men att det fortfarande måste säkerställas att fondernas resultat tydligt presenteras och utvärderas. Det gäller även resultaten av den aktiva förvaltningen, som alltjämt är otillfredsställande i fyra av AP-fonderna.

- AP-fonderna ska visa goda resultat och vara effektiva i sin förvaltning. Det är viktigt för hur privatekonomin ser ut för många av dagens pensionärer och hur den kommer att se ut för framtida pensionärer, säger finansminister Anders Borg.

Regeringen har tidigare påtalat att AP-fonderna har möjlighet att sänka sina kostnader genom administrativt samarbete. Årets utvärdering visar att kostnadsbesparingarna hittills är begränsade. Regeringen anser att fonderna bör fortsätta arbeta aktivt med frågan och kommer noga att följa det fortsatta arbetet.

Regeringen ser allvarligt på att det inte är möjligt att bedöma om ersättningarna till anställda uppfyller principerna i regeringens riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i AP-fonderna. Ersättningarna förefaller höga i förhållande till andra myndigheter med kapitalförvaltande verksamhet, såsom Riksbanken, Riksgäldskontoret och Kammarkollegiet. Regeringen förutsätter därför att fonderna skyndsamt tillgängliggör underlag kring ersättningar till anställda och bedömningen av hur de förhåller sig till principerna i regeringens riktlinjer.

- Precis som i all annan statlig verksamhet ska de anställdas ersättningar vara rimliga, väl avvägda och måttfulla. Det är viktigt för att säkra förtroendet för AP-fonderna och ytterst för pensionssystemet, säger Anders Borg.

Bild: Rainer Sturm-aboutpixel.de